

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, 19.9.2008
COM(2008) 570 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

dotyczące sektora suszu paszowego

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY

dotyczące sektora suszu paszowego

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 184 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 (zastępującym obowiązek określony w art. 23 rozporządzenia (WE) nr 1786/2003 w sprawie wspólnej organizacji rynku suszu paszowego) Komisja jest zobowiązana przedstawić Radzie do dnia 30 września 2008 r., w oparciu o ocenę wspólnej organizacji rynku suszu paszowego, sprawozdanie dotyczące tego sektora. Sprawozdanie powinno dotyczyć w szczególności rozwoju obszarów produkcji roślin strączkowych oraz innych pasz zielonych, produkcji suszu paszowego oraz osiągniętych oszczędności w wykorzystaniu paliw kopalnych i w razie potrzeby powinny do niego zostać dołączone odpowiednie wnioski.

W niniejszym sprawozdaniu Komisja uwzględniła sprawozdanie z oceny zewnętrznej sektora suszu paszowego¹.

2. OPIS SYSTEMU WSPARCIA

2.1. Kontekst

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1067/74 ustanowiło z dniem 1 kwietnia 1974 r. wspólną organizację rynku suszu paszowego celem zwiększenia krajowej podaży pasz zwierzęcych bogatych w białko. Wprowadzony został jednolity poziom pomocy, przy czym rok gospodarczy rozpoczynał się dnia 1 kwietnia i kończył dnia 31 marca każdego roku. Aby kwalifikować się do pomocy, produkowany susz paszowy musiał spełniać normy jakości dotyczące zawartości wilgoci i białka.

Po przeglądzie dokonany w 1978 r. przyjęto rozporządzenie Rady (EWG) nr 1117/78. W rozporządzeniu tym określono orientacyjną cenę, mającą zapewnić producentom uczciwy dochód. Również ze względu na konkurencję dla suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu ze strony pasz zwierzęcych z krajów trzecich, wprowadzono pomoc dla suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu, jednak na niższym poziomie niż dla suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji.

Przez całe lata 80. produkcja równomiernie rosła. Spowodowało to zwiększenie łącznych wydatków, nad którymi nie można było zapanować, ponieważ nie ustanowiono limitów ilości, dla których można było wypłacić pomoc. Dlatego też w 1995 r., w celu ograniczenia kosztów oraz wywarcia wpływu na poziom produkcji w UE, przyjęto rozporządzenie Rady (WE) nr 603/95. Wprowadzono maksymalną ilość gwarantowaną (MIG) w wysokości 4 412 400 ton dla suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji oraz 443 500 ton dla suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu.

¹ „Etude d'évaluation des mesures communautaires dans le secteur des fourrages séchés”, ANDI, COGEA, Univ. Lleida, DACS, wrzesień 2007 r.
http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/fourrage/index_fr.htm

Kolejnych dostosowań systemu dokonano w ramach reformy z 2003 r. zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 1786/2003.

2.2. Aktualny system pomocy

Od 1 kwietnia 2008 r. aktualną WOR suszu paszowego określa rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku). Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 zastąpiło wcześniejsze rozporządzenie Rady (WE) nr 1786/2003, które ustanowiło WOR suszu paszowego w następstwie przeprowadzonej w 2003 r. reformy i które zostało wprowadzone w życie od 2005 r. Przetwórcom została przyznana pomoc w wysokości 33 EUR na tonę, zarówno suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji, jak i suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu. W celu ograniczenia wydatków ustanowiono MIG w wysokości 4 960 723 ton na rok gospodarczy dla suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji lub suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu, rozdzieloną między państwa członkowskie. W przypadku przekroczenia MIG w sposób proporcjonalny zmniejszona zostaje pomoc udzielana danemu państwu członkowskiemu (danym państwom członkowskim).

Aby spełniać warunki kwalifikowalności, susz paszowy musi odpowiadać kryteriom jakości dotyczącym zawartości wilgoci oraz białka.

W wyniku reformy przeprowadzonej w 2003 r., roczny budżet pomocy z tytułu przetwórstwa suszu paszowego został ograniczony z poziomu poprzedzającego reformę, wynoszącego około 300 milionów euro, do 163 milionów EUR (33 EUR x 4,96 milionów ton (MIG)). Wydatki rzeczywiste w roku gospodarczym 2005/2006 wynosiły 152 miliony EUR, zaś w roku gospodarczym 2006/2007 – 143 miliony EUR. Niepełne wykorzystanie budżetu można przypisać zmniejszeniu pomocy do 33 EUR/t, które doprowadziło do zmniejszenia produkcji.

Począwszy od 2005 r. 133 miliony EUR z budżetu pomocy z tytułu przetwórstwa suszu paszowego zostały oddzielone od produkcji i włączone do płatności jednolitej, przy czym plantatorom przyznano uprawnienia proporcjonalnie do ilości paszy, którą dostarczyli przetwórcom w okresie odniesienia 2000-2002.

Przy średniej wartości rynkowej 110 EUR na tonę, łączna wartość rynkowa produkcji UE w wysokości 4,5 milionów ton wynosi 495 milionów EUR. Wysokość pomocy (143 miliony EUR w roku 2006/2007) stanowi około 30 % wartości wprowadzonej do obrotu (495 milionów EUR).

Jeżeli spojrzymy na rozkład wydatków ponoszonych przez poszczególne państwa członkowskie, pomoc jest wykorzystywana w głównej mierze przez Hiszpanię, Francję i Włochy. Te trzy państwa członkowskie wykorzystywały 86 % budżetu na rok 2006/2007. Niemcy, Niderlandy, Dania i Zjednoczone Królestwo wykorzystywały 10,5 % budżetu. W nowych państwach członkowskich sektor suszu paszowego jest niewielki: w 2006 r. państwa UE-10 wykorzystywały jedynie 1,6 % budżetu.

Stopień skomplikowania systemu wsparcia dla sektora suszu paszowego stanowi istotne obciążenie administracyjne sektorów publicznego i prywatnego państw członkowskich. Szacunkowe koszty administracyjne są różne w poszczególnych państwach członkowskich, od 0,63 EUR/t we Francji do 4,42 EUR/t we Włoszech.

2.3. Zmiany wymogów dotyczących kwalifikowalności

W latach 1974-1999 kolejne przepisy wykonawcze Komisji określały temperaturę powietrza na wlocie suszarki na 93°C.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 676/1999 zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 785/95 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 603/95 w sprawie WOR suszu paszowego, wprowadziło minimalną temperaturę powietrza na wlocie suszarki wynoszącą 350°C w celu zapewnienia przemysłowego charakteru produktów. Ten wymóg dotyczący wysokiej temperatury stanowił skuteczną barierę techniczną (jak również barierę dla nowych przetwórców). Spowolnił również rozwój technik suszenia wstępnego (typu „pre-hay”) oraz wykorzystania w suszarkach biomasy jako paliwa.

W następstwie reformy z 2003 r. rozporządzenie Komisji (WE) nr 382/2005 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1786/2003 obniżyło temperaturę minimalną dla suszarek do 250°C w celu popularyzowania mniej energochłonnych metod oraz promowania stosowania mniej wilgotnej paszy zielonej. Dopuszczenie niższej temperatury doprowadziło do zwiększenia wykorzystania technik suszenia wstępnego (typu „pre-hay”) oraz umożliwiło wykorzystanie biomasy, której ciepło spalania nie może osiągnąć 350°C.

Ostatnio, w celu rozszerzenia zakresu dla nowych komercyjnych zastosowań oraz ułatwienia rozwoju skuteczniejszych i bardziej przyjaznych środowisku sposobów produkcji, rozporządzenie Komisji (WE) nr 382/2005, zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1388/2007, zniosło wymogi techniczne dla suszarek w odniesieniu do dehydratacji zielonki (temperaturę powietrza na wlocie suszarki, czas suszenia oraz grubość każdej z warstw).

3. STRUKTURA SEKTORA SUSZU PASZOWEGO

3.1. Powierzchnia

W UE pasze zielone stanowią blisko połowę paszy spożywanej przez zwierzęta. Są one spożywane albo bezpośrednio podczas wypasu, albo pośrednio, w wyniku koszenia i utrzymywania trwałych lub tymczasowych użytków zielonych oraz pastwisk, a także upraw rocznych lub wieloletnich (lucerna, koniczyna, kukurydza na kiszonki itp.).

W ośmiu najczęściej produkujących krajach (Hiszpania, Francja, Włochy, Niemcy, Dania, Republika Czeska, Zjednoczone Królestwo i Niemcy), które wytwarzają 96 % maksymalnej ilości gwarantowanej, powierzchnia objęta umowami na susz paszowy w roku gospodarczym 2005/2006 wynosiła 430 400 ha, czyli zaledwie 1 % powierzchni upraw pasz zielonych w całej UE. Na 80 % tej powierzchni, czyli na 344 400 ha, uprawiana jest lucerna (przede wszystkim we Francji, Hiszpanii i Włoszech), zaś 86 000 ha stanowią użytki zielone (głównie w Niemczech, Danii i Holandii). Stanowi to odpowiednio 24 % całkowitej powierzchni upraw lucerny na terenie UE oraz 0,24 % użytków zielonych ogółem.

Pomimo braku wiarygodnych danych za ostatnie lata dotyczących powierzchni objętej umowami na produkcję suszu paszowego, szacuje się, że powierzchnia ta zmniejszyła się do około 415 000 ha w roku gospodarczym 2007/2008 (spadek o 3,5 % w porównaniu do roku 2005/2006). Z kolei całkowita powierzchnia upraw lucerny (rośliny pastewne motylkowe) na terenie UE nie uległa zmianie, podczas gdy całkowita powierzchnia użytków zielonych zwiększyła się w roku 2006/2007 o 2 % w porównaniu z rokiem 2005/2006.

3.2. Produkcja

85 % produkcji UE-27 wspieranej w ramach WOR przypada na trzech głównych producentów (Francja, Hiszpania i Włochy). Dwie trzecie produkcji UE skoncentrowane jest na trzech obszarach w tych państwach członkowskich: Szampania-Ardeny (80 % produkcji francuskiej), Aragonia i Katalonia (75 % produkcji hiszpańskiej) oraz Emilia-Romania i Wenecja (75 % produkcji włoskiej). W przypadku tych głównych krajów-producentów powierzchnia objęta umowami na produkcję suszu paszowego w roku gospodarczym 2005/2006 została obsiana w głównej mierze lucerną (98 % we Francji, 97 % w Hiszpanii oraz 75 % we Włoszech). Z kolei w krajach położonych na północy na obszar objęty umowami na produkcję suszu paszowego składały się głównie użytki zielone (93 % w Niemczech, 80 % w Danii oraz 64 % w Holandii). Na poziomie UE 80 % powierzchni objętej umową na produkcję suszu paszowego jest obsiane lucerną.

W ośmiu krajach będących głównymi producentami² około 60 000 rolników prowadzi uprawę zielonych roślin pastewnych w ramach umowy na pomoc z tytułu przetwórstwa. Ponadto funkcjonuje 300 zakładów przetwórczych, z których jedna trzecia znajduje się na terenie Hiszpanii.

Bezpośrednie zatrudnienie w sektorze przetwórczym w UE-27 jest szacowane na 3 000 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC), zaś zatrudnienie pośrednie – na 1 500 EPC.

3.3. Miejsce suszu paszowego w przemyśle paszowym

4 439 000 ton suszu paszowego kwalifikującego się do wsparcia z UE w roku gospodarczym 2007/2008 stanowi równowartość około 700 000 ton surowego białka, co stanowi około 1 % całości surowego białka spożywanego przez zwierzęta gospodarskie w UE.

Około 30 % suszu paszowego jest wykorzystywane przez producentów mieszanek paszowych, zaś pozostałe 70 % jest spożywane bezpośrednio przez zwierzęta. Szacuje się, że połowę konsumpcji bezpośredniej stanowi susz w formie granulatu, zaś drugą połowę – w postaci długich bel.

Szacunkowo 20 % popytu na susz paszowy wynika z jego szczególnej jakości (np. przeznaczenie dla sektora mleczarskiego lub hodowli królików), podczas gdy pozostałe 80 % służy jako źródło białka i błonnika i może zostać zastąpione innymi ich źródłami. Wynika z tego, że susz paszowy powinien być dostępny po cenach konkurencyjnych w porównaniu do innych źródeł białka, takich jak soja, słonecznik czy mączka rzepakowa.

3.4. Technologie suszenia (susz paszowy otrzymywany metodą dehydratacji/susz paszowy produkowany metodą suszenia na słońcu)

Wsparciem w ramach wspólnej organizacji rynku (WOR) mogą zostać objęte dwa sposoby suszenia pasz zielonych: dehydratacja oraz suszenie na słońcu.

3.4.1. *Susz paszowy produkowany metodą dehydratacji*

Dehydratacja, proces suszenia w wysokiej temperaturze, jest główną metodą przemysłową wykorzystywaną przez przedsiębiorstwa wspierane w ramach WOR. Technika ta polega na

² Hiszpania, Francja, Włochy, Niemcy, Niderlandy, Dania, Zjednoczone Królestwo i Republika Czeska.

wpuszczaniu powietrza o temperaturze 250-290°C do suszarni, przez którą przechodzi pasza zielona. Gorące powietrze umożliwia bardzo szybkie schnięcie surowca, co zapewnia zachowanie białka, wartości energetycznej oraz koloru paszy.

Początkowy stopień wilgotności roślin może się różnić dość znacznie w zależności od techniki obróbki wstępnej po zbiorach oraz w zależności od regionu: może wynosić poniżej 40 %, jeśli pasza pozostaje na ziemi na kilka godzin po skoszeniu (Hiszpania, Włochy) oraz osiągać powyżej 75 % w północnych regionach Europy, gdzie tego typu suszenie wstępne nie jest możliwe z powodu warunków pogodowych (Dania, Szwecja).

Przed wprowadzeniem reformy z 2003 r. ilość kwalifikowalnego suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji była ograniczona do maksymalnej ilości gwarantowanej na rok gospodarczy wynoszącej 4 517 223 ton.

Tendencje w produkcji na szczeblu krajowym są bardzo różne: w Hiszpanii i we Włoszech zaobserwowano znaczne zwiększenie udziału suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji, podczas gdy w innych państwach członkowskich, jak np. we Francji, w Niderlandach czy Niemczech zaobserwowano spadek.

3.4.2. Susz paszowy produkowany metodą suszenia na słońcu

Tradycyjnie pasza była suszona na słońcu na polu. Siano produkowane w taki sposób jest następnie przygotowywane i magazynowane. Aby spełniać warunki kwalifikowalności do udzielenia pomocy, susz paszowy otrzymywany metodą suszenia na słońcu musi zostać zmielony w zakładzie przetwórczym. Technika ta nie stanowi alternatywy dla dehydratacji z powodu domniemanej utraty jakości produktu gotowego: niższej zawartości białka (utrata liści na polu), niższej zawartości witamin i minerałów oraz niższej jakości sanitarnej z uwagi na niższą temperaturę suszenia.

Przed wprowadzeniem reformy w 2003 r. ilość kwalifikowanego suszu paszowego otrzymywanego metodą suszenia na słońcu była ograniczona do maksymalnej ilości gwarantowanej (MIG) na rok gospodarczy wynoszącej 443 500 ton. Jedynie pięć państw członkowskich wykorzystywało gwarantowaną ilość krajową (GIK) dla suszu paszowego produkowanego metodą suszenia na słońcu. Włochy i Hiszpania są jedynymi państwami członkowskimi, w których poziom produkcji nadal jest wysoki. W innych państwach członkowskich poziom produkcji jest obecnie niski (Francja i Portugalia), a niektóre państwa w ogóle zaprzestały produkcji (Grecja).

4. WPLYW POMOCY Z TYTUŁU PRZETWÓRSTWA

4.1. Wpływ na produkcję

Produkcja suszu paszowego w UE-15 w okresie 1995-2005 charakteryzowała się stopniowym wzrostem o 2 % rocznie. W wyniku reformy z 2003 r., wprowadzonej w życie w 2005 r., kwalifikowalna produkcja suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji na terytorium UE spadła o około 17 % w roku gospodarczym 2005/2006 oraz o około 23 % w roku gospodarczym 2006/2007 w stosunku do roku gospodarczego 2004/2005 (zob. załącznik).

W latach gospodarczych 2006/2007 i 2007/2008 produkcja suszu paszowego ustabilizowała się na poziomie około 4,45 miliona ton, z czego 3,9 miliona stanowi susz paszowy

produkowany metodą dehydratacji, zaś 0,55 miliona ton to susz paszowy wytwarzany metodą suszenia na słońcu.

Reforma z roku 2003 nie poskutkowała istotną zmianą metody produkcji suszu paszowego z dehydratacji na suszenie na słońcu.

4.2. Wpływ na rolników

W następstwie reformy z 2003 r. zaobserwowano poprawę dochodów, gdyż część wcześniejszego wsparcia z tytułu przetwórstwa została przekształcona na płatności dla rolników oddzielone od produkcji. Jednak jeżeli chodzi o dochody, nadwyżka bezpośrednia z produkcji paszy zielonej spadła z powodu spadku cen sprzedaży producentów w roku gospodarczym 2005/2006 w porównaniu z rokiem gospodarczym 2004/2005.

Bardzo trudno jest jednak ustalić średnie wartości, które dokładnie odzwierciedlają rentowność produkcji pasz zielonych z powodu różnorodności stosowanych systemów produkcji i systemów wprowadzania do obrotu.

W odniesieniu do zarządzania gospodarstwem dokonana ocena wskazuje również, że rolnicy coraz częściej zlecają siew i zbiory, a także inne działania związane z produkcją, przedsiębiorstwom przetwórczym. Należy podkreślić, że ocena dokonana przez *AND International* wskazuje, że uprawy następujące w płodozmianie po lucernie zyskały dzięki jej pozytywnym cechom agronomicznym, co z kolei doprowadziło do osiągnięcia większych dochodów w przypadku tych upraw.

4.3. Wpływ na przetwórców

Dopływ surowca do przemysłu zależy od tego, czy przetwórcy są w stanie zaproponować cenę za surowiec pozwalającą na uzyskanie nadwyżki bezpośredniej konkurencyjnej w porównaniu do innych upraw (zbóż lub nasion oleistych). Biorąc pod uwagę ceny na rynku produktów końcowych, jak również koszty przetwarzania, konkurencyjne ceny za surowiec (lucerna, trawa) są w dużej mierze uzależnione od pomocy wspólnotowej.

Konkurencyjna pozycja suszu paszowego w porównaniu do innych źródeł białka zależy w znacznym stopniu od kosztów energii. Dlatego też sytuacja w regionach północnych UE, gdzie przetwórcy są zmuszeni ponosić wysokie koszty suszenia, różni się znacznie od sytuacji w regionach południowych, gdzie lucerna może być wstępnie suszona na słońcu w celu obniżenia kosztów suszenia.

Mając na uwadze istotny udział pomocy w łącznych przychodach przemysłu, jeżeli system zostałby zniesiony, większość przetwórców, głównie w rejonach północnych zrezygnowałaby z działalności, co wiąże się z utratą miejsc pracy.

4.4. Wpływ na środowisko

4.4.1. Gleba i woda

Lucerna jest szczególnie ceniona w przypadku płodozmianu, gdyż pozwala uniknąć monokultury zbóż oraz jest uznawana za bardziej przyjazną dla środowiska niż uprawy alternatywne (głównie kukurydza i – w mniejszym stopniu – pszenica), z uwagi na związane z nią korzyści dla gleby, wody, różnorodności biologicznej i krajobrazu.

Lucerna poprawia strukturę gleby, rozwija głęboki system korzeniowy, stanowi wieloletnią okrywą gleby, zagłusza chwasty, ogranicza wymywanie i zmniejsza konieczność stosowania pestycydów. Zdolność roślin motylkowych do wiązania azotu z powietrza skutkuje w przypadku ich upraw mniejszym wykorzystaniem nawozów azotowych. Straty gleby z powodu erozji są znacznie niższe niż w przypadku kukurydzy.

Pasze zielone absorbują wodę skuteczniej niż uprawy alternatywne. Następuje mniejsza utrata wody deszczowej, zaś gleba zyskuje lepszą zdolność zatrzymywania wody. W wyniku stosowania mniejszej ilości środków produkcji a także dzięki temu, że lucerna stanowi okrywą wieloletnią, ma ona pozytywny wpływ na jakość wody. W przypadku nawadniania, lucerna wymaga o 17 % więcej wody niż kukurydza, jednak ilość ta jest rozłożona na przestrzeni roku bardziej równomiernie, co pozwala na uniknięcie momentów szczytowego zużycia występujących w lecie.

Uprawa wieloletnia, zmniejszenie stanu monokultury oraz dywersyfikacja siedlisk uznawane są za czynniki pozytywnie wpływające na różnorodność biologiczną oraz krajobraz.

4.4.2. Zużycie paliw kopalnych

W procesie uzyskiwania suszu paszowego zużywa się znaczną ilość paliw kopalnych. WOR dopuszcza wysokie zużycie energii na potrzeby przemysłu, głównie w zakresie spalania paliw kopalnych, co skutkuje znacznymi emisjami gazu cieplarnianego.

W roku gospodarczym 2004/2005, który jest ostatnim rokiem gospodarczym przed wprowadzeniem reformy z 2003 r., zużycie energii przez przetwórców w ośmiu największych krajach prowadzących produkcję wyniosło w przybliżeniu 526 000 tep (ton ekwiwalentnych ropy) – 90 % z paliw kopalnych.

Od roku gospodarczego 2005/2006 nastąpił spadek w produkcji suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji, a co za tym idzie, spadek zużycia paliwa. W latach gospodarczych 2004/2005-2006/2007 spadek ten był szacowany na ponad 127 000 tep, z czego paliwa kopalne stanowiły 114 500 tep.

Zużycie energii (8 głównych krajów)						
Państwo członkowskie	2004/2005⁽¹⁾		2005/2006⁽¹⁾		2006/2007⁽²⁾	
	Susz paszowy (w mln ton)	tep	Susz paszowy (w mln ton)	tep	Susz paszowy (w mln ton)	tep
Niemcy	0,327	84 086	0,272	68 648	0,239	54 186
Dania	0,143	31 324	0,097	21 248	0,077	11 928
Hiszpania	2,166	90 766	1,793	62 755	1,793	60 440
Francja	1,175	195 833	1,163	193 833	1,004	205 669
Włochy	0,779	64 175	0,500	41 310	0,418	21 985
Niderlandy	0,194	45 267	0,182	42 467	0,138	33 591
Zjednoczone Królestwo	0,047	9 182	0,048	9 383	0,041	7 655
Republika Czeska	0,033	5 186	0,021	5 250	0,027	3 139
Ogółem	4,864	525 819	4,076	444 894	3,737	398 593
tep/t suszu paszowego		0,1081		0,1091		0,1067

Źródło: ⁽¹⁾ AND International, ⁽²⁾ DG AGRI.

Współczynnik „tep/t suszu paszowego” w latach gospodarczych 2004/2005-2006/2007 utrzymywał się na stałym poziomie. Sugeruje to, że nie wystąpiły znaczne oszczędności energii na tonę suszu paszowego w wyniku wprowadzenia udoskonalonej technologii. Wydaje się, że obniżenie minimalnej temperatury suszenia również nie miało wpływu na zużycie energii na tonę suszu paszowego. Zmniejszenie zużycia paliwa ogółem jest bezpośrednio związane ze spadkiem produkcji suszu paszowego produkowanego metodą dehydratacji. Współczynnik jest najkorzystniejszy w Hiszpanii i we Włoszech, jednak kraje te mają korzystne warunki atmosferyczne. Niderlandy, Niemcy i Francja zużywają więcej paliwa na tonę suszu paszowego w związku z mniej korzystnymi warunkami atmosferycznymi. Zjednoczone Królestwo i Dania wydają się natomiast stosować w produkcji suszu paszowego bardziej zrównoważoną technologię.

4.4.3. Emisja gazów cieplarnianych

Zużycie energii w przemyśle suszarniczym ma istotny wpływ na eksploatację źródeł paliw kopalnych oraz emisję gazów cieplarnianych. Obok wpływu eksploatacji źródeł nieodnawialnych na środowisko w procesie spalania tego typu paliw uwalniane są różne gazy oraz pyły powodujące zanieczyszczenie. W roku gospodarczym 2004/2005 całkowita ilość gazów cieplarnianych uwolnionych w wyniku spalania paliw kopalnych w zakładach dehydratacji w UE wyniosła 1 622 000 ton równoważnika CO₂.

W wyniku spadku produkcji suszu paszowego po wprowadzeniu reformy WOR w 2003 r. zaoszczędzono ponad 80 000 ton paliwa. W roku gospodarczym 2005/2006 oznaczało to zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o około 250 000 ton równoważnika CO₂, co oznacza spadek o około 15 % łącznej emisji w stosunku do poprzedzającego roku gospodarczego.

4.5. Wpływ na rynek pasz

Wsparcie udzielane w sektorze suszu paszowego ma ograniczony wpływ na produkcję UE białka wykorzystywanego w paszach. W roku gospodarczym 2005/2006 wynosiła ona 1 % całości surowego białka spożytego przez zwierzęta gospodarskie w UE. Należy pamiętać, że produkcja suszu paszowego jest jedynie sposobem na zachowanie białka.

Ponieważ umowy na produkcję suszu paszowego obejmują jedynie 25 % produkcji lucerny, zniesienie mechanizmu nie skutkuje całkowitym zniknięciem tej uprawy.

Mączka sojowa nadal pozostaje podstawowym źródłem białka na rynku pasz UE, stanowiąc ponad 60 % białka pochodzenia roślinnego. Mączka sojowa zawiera więcej białka (od 40 % do 45 %) niż produkty alternatywne. W przypadku mączki sojowej, UE opiera się w głównej mierze na produktach importowanych: produkcja lokalna soi stanowi jedynie 2 % spożycia UE.

Drugim źródłem białka jest mączka rzepakowa, która charakteryzuje się nieco niższą zawartością białka (między 30 % a 35 %) i jest produkowana głównie w Europie.

Ponieważ 80 % popytu na susz paszowy można zaspokoić innymi źródłami białka, pochodzącymi głównie z importu, system wsparcia ze strony UE nie jest uznawany za skuteczny.

5. UWAGI KOŃCOWE

	Zalety istniejącego systemu	Wady istniejącego systemu
Producent	Konkurencyjne ceny surowca	Ceny surowca uzależnione od pomocy wspólnotowej
Przemysł	Utrzymanie zatrudnienia (w przybliżeniu 4 500 miejsc pracy) Pomoc równa 22 % całkowitych wpływów	W przypadku znacznej części tego sektora przemysłu utrzymanie się na rynku jest uzależnione od pomocy udzielonej przez UE
Konsumenci (właściciele zwierząt)	Konkurencyjne ceny suszu paszowego	80 % popytu na susz paszowy może zostać zastąpione innymi źródłami białka
Środowisko	Na szczeblu gospodarstw: korzystny wpływ na – glebę, – jakość wody, – różnorodność biologiczną.	Na poziomie globalnym: niekorzystny wpływ na – bilans netto paliw kopalnych (526 000 tep/rok w roku gospodarczym 2004/2005), – bilans netto emisji gazów cieplarnianych (1 622 000 tep CO ₂ w roku gospodarczym 2004/2005).

Na rynku pasz susz paszowy jako źródło białka roślinnego ma obecnie raczej ograniczone znaczenie. Zmiany na rynku pasz wraz ze wzrostem wydajności pasz, powolnym wzrostem w produkcji mięsa oraz dostępem do tanich, bogatych w białko produktów ubocznych pochodzących z produkcji biopaliw przyczyniają się do dalszej marginalizacji suszu paszowego.

Rentowność sektora jest w dużym stopniu uzależniona od pomocy. Wartość dodana sektora suszu paszowego stanowi 22 % całkowitych wpływów, co w przybliżeniu odpowiada budżetowi UE przeznaczonemu na pomoc.

W odniesieniu do ochrony środowiska zużycie paliw kopalnych w produkcji suszu paszowego jest duże i skutkuje znacznymi emisjami gazów cieplarnianych.

Dnia 20 maja 2008 r. Komisja przyjęła wnioski legislacyjne dotyczące oceny stanu WPR (COM(2008) 306 wersja ostateczna), przewidujące między innymi pełne oddzielenie od produkcji pomocy przeznaczonej dla sektora suszu paszowego od dnia 1 kwietnia 2011 r. (art. 8 lit. c) wniosku rozporządzenia Rady w sprawie zmian wspólnej polityki rolnej poprzez zmianę rozporządzeń (WE) nr 320/2006, (WE) nr 1234/2007, (WE) nr 3/2008 oraz (WE) nr [...] /2008). Zgodnie z motywem 15 „pomoc powinna zostać oddzielona od produkcji, przy zapewnieniu krótkiego dwuletniego okresu przejściowego w celu umożliwienia sektorowi dostosowania się do nowych warunków”.

Dlatego też nie ma konieczności dołączania do sprawozdania żadnych dodatkowych wniosków.

ZALACZNIK

ZMIANY PRODUKCJI KWALIFIKOWALNEGO SUSZU PASZOWEGO (w tonach)

Susz paszowy poddany dehydratacji	GIK	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Belgijsko- Luksemburska Unia Gospodarcza	8 000	4 043	4 329	4252	2786	1 941	1 740	1 088	1 596	2 743	3 551	0	0
Dania	334 000	270 695	206 784	224 637	266 204	186 339	168 062	147 136	147 337	124 316	142 690	91 580	76 862
Niemcy	421 000	342 663	300 088	307 729	320 637	333 899	356 535	334 324	348 011	250 821	327 449	274 287	239 365
Grecja	32 000	46 288	30 026	38 345	46 195	51 550	43 637	51 160	57 833	48 823	49 611	49 475	34 668
Hiszpania	1 224 000	1 261 548	1 413 616	1 571 256	1 667 746	1 769 309	1 954 585	1 812 214	1 882 314	2 058 269	2 165 614	1 793 801	1 792 986
Francja	1 455 000	1 307 201	1 090 997	1 263 874	1 346 364	1 303 912	1 224 880	1 166 802	1 093 974	1 193 269	1 175 125	1 156 929	1 003 591
Irlandia	5 000	4 677	5 859	6 288	5 458	4 941	4 737	4 908	4 338	4 953	4 546	3 974	4 002
Włochy	523 000	526 344	498 540	561 078	637 826	674 152	676 847	658 562	715 757	661 845	778 513	474 112	418 327
Niderlandy	285 000	220 783	176 387	209 514	223 312	193 883	214 347	181 067	203 311	169 889	194 215	177 697	137 576
Austria	4 400	2 221	1 959	2 132	1 847	1 978	2 057	1 997	2 688	1 292	1 794	2 087	1 783
Portugalia	5 000	800	1 936	3 555	2 507	935	2 209	3 691	104	43	263	0	0
Finlandia	3 000	1 785	1 325	1 056	1 209	495	572	518	635	964	527	463	124
Szwecja	11 000	9 493	7 146	5 286	6 615	6 476	6 004	7 506	8 659	8 075	6 196	4 440	6 443
Zjednoczone Królestwo	102 000	71 810	78 902	83 572	81 378	69 527	63 309	50 035	48 377	45 262	47 232	48 936	40 616
UE-15 OGÓŁEM	4 412 400	4 070 351	3 817 894	4 282 574	4 610 084	4 599 337	4 719 521	4 421 008	4 514 934	4 570 564	4 897 326	4 077 782	3 756 342
Republika Czeska	27 942										27	32 522	27 264
Litwa	650										1	509	856
Węgry	49 593										57	49 724	36 405
Polska	13 538										5	4 715	4 168
Słowacja	13 100										3	3 026	2 512
UE-15 OGÓŁEM	104 823										92	90 495	71 204
UE-27 OGÓŁEM	4 517 223										4 897 418	4 168 277	3 827 547

Susz paszowy produkowany metodą suszenia na słońcu	GIK	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Grecja	5 500	2 550	1 630	114	0	0	0	0	0	0	0	0	205
Hiszpania	101 000	40 716	36 628	52 582	92 814	84 726	108 250	226 792	104 955	117 837	95 197	119 465	119 256

Francja	150 000	165 830	86 048	14 478	3 725	2 513	2 742	4 368	2 585	2 212	2 675	3 157	3 087
Włochy	162 000	190 146	124 520	86 724	53 462	72 920	90 018	74 187	107 352	91 733	66 787	325 130	395 741
Portugalia	25 000	3 144	3 996	2 526	1 365	1 622	1 555	565	934	1 784	1 742	2 441	1 717
UE-27 OGÓŁEM	443 500	402 386	252 823	156 424	151 366	161 781	202 565	305 912	215 826	213 566	166 401	450 193	520 006